

ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА

---

*ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2022 година*

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“

СЪДЪРЖАНИЕ

31 ДЕКЕМВРИ 2022 Г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	1 - 12
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	13
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	14
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	15
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК	16
ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	17
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	18 - 37

Доклад на независимия одитор

До Управителния съвет на Фондация „Тръст за социална алтернатива“

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Фондация „Тръст за социална алтернатива“ („Фондацията“), съдържащ счетоводния баланс към 31 декември 2022 г. и отчета за приходите и разходите за нестопанска дейност, отчета за приходите и разходите за стопанска дейност, отчета за собствения капитал и отчета за паричния поток за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Фондация „Тръст за социална алтернатива“ към 31 декември 2022 г. и нейните финансови резултати от дейността и паричните ѝ потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Фондацията в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на Закона за независимия финансов одит и Кодекса на СМСЕС.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че :

- а) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в България и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фондацията да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фондацията или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фондацията.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фондацията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондацията да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Павел Пирински

Регистриран одитор, отговорен за одита

26 септември 2023 г.

гр. София, България

Боряна Димова

Управител

„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.

Фондация „Тръст за социална алтернатива“ (ТСА или Фондацията) е българска организация с нестопанска цел, регистрирана в обществена полза. Дейността на ТСА се подчинява на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и свързаните с него актове.

Фондация „Тръст за социална алтернатива“ е учредена през месец август 2012 г. и е вписана по ф.д. 524/2012 на СГС с ЕИК по БУЛСТАТ 176356758 и в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Министерство на правосъдието с № 20120831005.

През септември 2018 г. фондацията беше пререгистрирана в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията. Седалището и адресът на управление е: гр. София, бул. „Патриарх Евтимий“ № 64. Интернет сайтът на ТСА е: <http://socialachievement.org/>.

ТСА изпробва и подкрепя иновативни и резултатни подходи, които повишават икономическата независимост и подобряват жизнените перспективи на бедните хора в България, с фокус върху ромите. За да постигнем това, ценим и подкрепяме принципите на професионализма, сътрудничеството и почтеността в работата с нашите партньори. Целта ни е хората в неравностойно положение да постигнат образователни и икономически успехи, което ще допринесе за прекъсването на порочния кръг на бедността и за просперитета на цялото българско общество.

Мисията на ТСА е насочена към постигане на следните цели:

- ✓ да осигури подкрепа на местно и национално ниво на инициативи, които подобряват постиженията в образованието на ученици в риск и по-специално от етническите малцинства и децата от бедните и маргинализирани общности;
- ✓ да осигури подкрепа на местно и национално ниво на инициативи, които подобряват икономическата самостоятелност на лица в риск и по-специално от етническите малцинства и младежи от бедните и маргинализираните общности;
- ✓ да подобри капацитета на партньорските организации за отчетност и управление на финансови помощи, както и уменията за систематично проследяване, оценка и демонстриране на постигнатите цели чрез индикатори за изпълнение на предвидените дейности и чрез конкретни резултати.

В изпълнение на мисията си ТСА набира средства от донорски организации, физически лица, фирми, и други, и предоставя грантове в три програмни направления: „Ранно детско развитие“ (с две подпрограми „Първите 1000 дни“ и „Учене и грижа в ранна възраст“), „Образователни възможности и постижения“ и „Икономическо развитие и достъп до заетост“ (с две подпрограми „Заетост и предприемачество“ и „Жилищни условия и регулации“).

Освен това, ТСА заделя ресурси и за изграждане на институционалния капацитет на своите партньорски организации.

Структура на управление

Съгласно Учредителния акт - Устав на ТСА, органите на управление на фондацията са Учредител, Управителен съвет и Изпълнителен директор. В Управителния съвет могат да участват само физически лица. Членовете на Управителния съвет се назначават и освобождават от Учредителя.

Към 31.12.2022 г. членовете на Управителния съвет са: Сара Перин, Емилия Карадочева, Росен Иванов, Венета Илиева, Виктория Блажева и Илиана Сарафиан.

Членовете на Управителния съвет не са свързани помежду си и не получават възнаграждение за дейността си.

През 2022 г. нито един от членовете на Управителния съвет не е извършвал сделки с ТСА.

Структура на управление (продължение)

Учредителният акт-Устав на ТСА е приет на 19 юли 2012 г. През 2013 г. Сара Перин поема длъжността на изпълнителен директор от Емилия Карадочева. На 4 ноември 2021 г. съдът регистрира последните промени в Учредителния акт-Устав.

Към 31.12.2022 г. и към 31.12.2021 г. Фондацията е представлявана от изпълнителния директор Сара Перин. Към 31.12.2022 г. общият брой на персонала във фондацията е 28 души (31.12.2021 г.: 28 души).

Преглед на дейността

Фондация ТСА е учредена през август 2012 г., а през октомври 2012 г. е предоставен грант от Фондация „Америка за България“ („ФАБ“) с намерението да се доразвие дейността на ФАБ в социалната сфера. Чрез своята цялостна дейност Фондация „Америка за България“ подпомага инициативи за израстването и укрепването на динамична пазарна икономика в България.

Постигането на тази цел е немислимо без пълноценната интеграция на хората в неравностойно положение.

Високото равнище на безработица и ниското образователно ниво доминират сред бедните слоеве на българското общество, като преобладаващата група сред тях са ромите: около 10% от населението на страната, по оценка на експерти, както и значителен дял от по-бедните.

2021 и 2022 г. преминаха под знака на глобалната пандемия от COVID-19, официално обявена на 11 март 2020 г. от Световната здравна организация. Два дни по-късно, на 13 март 2020 г., българското правителство обяви извънредно положение в страната и наложи строги противоепидемични мерки на населението и бизнеса. Това, разбира се, оказва влияние и на дейността на ТСА като доведе до редица предизвикателства, както за нас, така и за нашите партньори и общностите, на които помагаме. Както повечето бизнеси в България и по света, и ние от фондацията пренасочихме основно дейността и съдържанието си онлайн. Когато пандемията започна да се успокоява, ТСА постепенно преминаваше на хибриден модел на работа и лични срещи и събития. Ситуацията и мерките, предприети от държавните органи, са много динамични и е трудно дори за по-големи международни институции да прогнозират икономическите последици в следствие на кризата, в следствие на което ръководството на фондацията също изпитва трудности да оцени въздействието върху нейното бъдещо финансово състояние и резултати. Ръководството знае и вижда, че фондацията и нейните получатели на безвъзмездни средства са и ще продължат да бъдат засегнати, както и че са възникнали известни закъснения в изпълнението на дейностите, които е вероятно да продължат и в хода на пандемията.

Средствата, предоставени от ФАБ са основният източник на финансиране на дейността на ТСА.

Към 31.12.2022 г. ТСА има три активни гранта с ФАБ на обща стойност 13.4 млн. лева. Към края на годината оставащите условни вземания от ФАБ са в размер на 4.3 млн. лв.

За периода от 1.1.2022 г. до 31.12.2022 г., под формата на финансираня под условие по тези три договора за грант, ФАБ е отпуснала на ТСА общо 227 хил. лв. спрямо 5.5 млн. лв. за същия период на предходната година.

Освен това, ТСА беше поканена да участва в международен консорциум, за да разработи проектни предложения, одобрени през 2018 г.

Преглед на дейността (продължение)

Международният проект “Първи стъпки за професионално развитие” на стойност 785 хил. лв. (401 хил. евро) беше одобрен от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм в рамките на програмата „Младежка заетост“.

Заедно с партньори от България, Унгария, Румъния и Испания, ТСА ще си сътрудничи с професионални гимназии и работодателите от частния бизнес с цел повишаване уменията на младежите и изграждане на контакти с фирми.

През 2017 г. ТСА подписа договор за грант на стойност 108 хил. лв. (62 хил. щ.д.) с фондация „Институт Отворено общество“ – Швейцария, за да подпомогне развитието на Мрежа за ранно детско развитие в ромска общност в България, която има за цел да надгради знанията и капацитета на участниците, работещи в сферата на ранно детско развитие, с фокус върху ромските деца. През януари 2020 г. проектът беше удължен с още две години и с допълнително финансиране в размер на 95 хил. лв. (60 хил. щ.д.).

През март 2017 г. ТСА се присъедини към консорциума на фондация „Институт Отворено общество - София“ и фондация „Работилница за граждански инициативи“, чрез който кандидатства в конкурс за администриране на НПО програма „Фонд Активни граждани в България“ на Европейската икономическа зона и Норвежкия финансов механизъм 2014-2021.

ТСА поема и администрирането на „Стипендиатска програма за студенти от ромски произход, изучаващи здравни специалности“, която предвижда и всеки стипендиант да има ментор.

Общият бюджет е на стойност 2.1 млн. лв. (1.1 млн. евро). Проектът получи допълнително финансиране от 160 хил. лв. (80 хил. евро). Фонд Активни граждани (ТСА, фондация „Институт Отворено общество - София“ и фондация „Работилница за граждански инициативи“), заедно с координационния център създадох Лаборатория за ромски политики, чиято цел е да разпространява добри практики, сътрудничество и взаимно обучение между неправителствени организации, активни граждани и държавни институции по отношение на ромското включване. Целта е да се създаде високо стойностно медийно съдържание в подкрепа на проектите, да се противопостави на езика на омразата и негативните предразсъдъци спрямо ромските НПО, както и да осигури възможност за дискусии по проблемите на ромското включване. По тази линия ТСА получи допълнително финансиране от 11 хил. лв. (6 хил. евро).

В допълнение, ТСА получава такса за управление като член на консорциума, действащ като Оператор на Фонд Активни граждани и осигурява подкрепа за развитие на капацитета на НПО организациите, които работят с уязвимите общности.

През ноември 2018 г. ТСА подписа двугодишен договор за грант с фондация „Институт Отворено общество“ – Швейцария и фондация „Портикус“ на стойност 1.1 млн. щ.д. През октомври 2020 г. проектът беше удължен с още две години и с допълнително финансиране в размер на 127 хил. лв. (80 хил. щ.д.). Проектът цели да изгради умения за застъпничество на местните партньори за въвеждането на необходимите нови услуги и реформи в сферата на майчиното и детско здравеопазване. Проектът задълбочава и развива познанията по отношение на здравословното детско хранене.

Съвместно с агенция „Алфа Рисърч“ и фондация „Фонд за инвестиции в общността-Пещера“, ТСА кандидатства за финансиране по линия на Програмата на ЕК „Права, равенство и гражданство“. Основната цел е да се надградят и популяризират добрите практики за регулиране, които са развити чрез дейността на фондацията в Пещера, Кюстендил и Дупница.

През 2020 г. бяха одобрени 394 хил.лв. (201 хил. евро) за развитието на проекта, планиран да стартира през 2021 г. и срок на действие от 24 месеца.

Преглед на дейността (продължение)

Освен това, фондацията кандидатства и към фондация „Оптимус“ към UBS Bank и спечели 10% съфинансиране на грант, отпуснат от Фондация „Америка за България“, в размер на 1.4 млн. лв. (756 хил.щ.д.) за периода 2020 г. до 2023 г. Средствата ще бъдат насочени към разширяване на проектите „Заедно-здрaво бебе, здраво бъдеще“, „Заедно в пъстър свят“, като са включени обучения за учители по многообразие и ромско включване с цел намаляване дела на отпадащите ученици от училище, както и за проследяване на прилагането на поправките в Закона за предучилищното и училищното образование, с които бяха премахнати таксите за детски градини на общинско ниво.

ТСА спечели финансиране по линия на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ в размер на 241288 лв. за изпълнението на обучения по проект „Заедно в пъстър свят“.

Дейностите се изпълняват съвместно с началното училище в Луковит, три детски градини в Търговище и училища във Варна в периода от януари 2021 г. до октомври 2022 г. 196 учители и експерти в сферата на ранно детско развитие ще вземат участие в комплексни обучения, а всяко учебно заведение ще развие собствена стратегия и план за по-многообразно и включващо образование.

ТСА получи финансиране и по линия на Международната асоциация „Стъпка по стъпка“ за 38 хил. лв. (24 хил. долара) за периода декември 2020 г. – декември 2022 г. Дейността е насочена към утвърждаване на позицията на Мрежата за ранно детско развитие в ромска общност в България като влиятелна международна общност, част от националната мрежа.

В допълнение на споменатите по-горе финансираня, през годината ТСА получи средства по други източници и от индивидуални дарители на обща стойност 192 хил. лв. в сравнение с 274 хил. лв. през 2021 г.

Общият размер на паричния поток от получени финансираня под условие за 2022 г. е 1 млн. лв. в сравнение с 6.9 млн. лв. през 2021 г.

Отпуснатото брутно финансиране по договори за грантове е съответно в размер на 2.7 млн. лв. през 2022 г. и 2.5 млн. лв. през 2021 г. Към 31.12.2022 г. условните задължения по грантове възлизат на 1.5 млн. лв., а brutният общ размер на предоставените грантове с натрупване от 2012 г. възлиза на 22 млн. лв., като общият брой на бенефициентите е над 100,000. Подробна информация за одобрения и предоставен размер на грантовете по програми се съдържа в бележка 18 към Годишния финансов отчет за 2022 г.

ТСА беше партньор по проект на община Благоевград за “Интегрирани мерки за приобщаване и овластяване на ромите в община Благоевград” по линия на Норвежкия механизъм към Европейската икономическа зона.

Фондацията получи 84 хил. лв., а през 2022 г. беше организирано събитие, на което да се установи координационен механизъм и да се повиши капацитета и работата на местните партньори с ромска общност. В допълнение бяха организирани и събития, посветени на Международния ден на ромите на 8 април. Следващите стъпки включват консултации относно жилищната регулация и провеждане на обучения за местните общности и общинската администрация, свързани с борбата с предразсъдъци, по линия на проекта „Готови за многообразие“.

Преглед на дейността (продължение)

ТСА беше партньор и по проект на община Дупница за “Интегрирани мерки в подкрепа на ромското включване в община Дупница” по линия на Норвежкия механизъм към Европейската икономическа зона, като получи 84 хил. лв. През 2022 г. беше проведено събитие, за да бъде установен координационен механизъм и да се повиши капацитета и работата на местните партньори с ромска общност. В допълнение бяха организирани и събития, посветени на Международния ден на ромите на 8 април. Следващите стъпки включват консултации относно жилищната регулация и провеждането на обучения за местните общности и общинската администрация, свързани с борбата с предрасъдъци, по линия на проекта „Готови за многообразие“.

През 2022 г. Международната мрежа Eurochild предостави на ТСА грант в размер на 15 хил. евро със срок до декември 2023 г., който е част от програмата за Ранно детско развитие на ЕС, инициран от Eurochild, Международната асоциация „Стъпка по стъпка“, Фонда за ромско образование и Европейския алианс за обществено здраве. Целта е ранното детско развитие да се превърне в приоритетна тема в държавните политики. Ролята на национален координатор е възложена на фондация „За нашите деца“. Кампанията се организира взаимно между националните партньори от 9 страни и цели да информира европейските и местните структури, отговорни в сферата на ранното детско развитие, да повиши ангажираността на гражданските организации по темата и да помогне на родителите да защитават по-добре своите правата, както и тези на техните деца. Ключовите цели за 2022 г. включват ангажираност към развитието и допълването на Националния план за детска гаранция, като 80% от всички предложения вече са част от плана.

Важно е да се отбележи, че една от мерките, заложи в Плана, е развитието на всеобхватна междусекторна стратегия в тази сфера. И нещо повече, извършването на домашни посещения за най-уязвимите деца в момента е са сред топ приоритети на обществениците и хората, ангажирани с развитието на нови политики.

През септември 2022 г., Фондация „Америка за България“ предостави 161 хил. лв. на ТСА, за да може екипът да бъде финансово подкрепен и да негативният ефект от високата инфлация да бъде намален.

През 2022 г. ТСА продължава активно да подкрепя финансово проекти на грантополучатели, както и такива, осъществявани оперативно от самата фондация. Използваните през годината средства по програми и проекти иницирани от ТСА са в размер на 2,028 хил. лв. в сравнение с 1,441 хил. лв. за 2021 г. или увеличение с 41 %.

ТСА има редица проекти, които е иницирала. В програмата „Ранно детско развитие“ през 2021 г. са използвани общо 2,004 хил. лв. Двата най-големи проекта в тази програма са “Готови за училище” и “Заедно – здраво бебе, здраво бъдеще”.

Проект “Готови за училище” цели да осигури важна за формирането на държавни политики информация, относно посещаемостта на децата от семейства в неравностойно положение в детските градини, както и да насърчи тяхното пълноценно включване в ранното образование в България. С финансовата подкрепа на Стратегическия фонд за оценка на въздействието към Световната банка и изследователския институт „Лаборатория за борба с бедността“ (Poverty Action Lab) се извърши оценка, чиято цел е да подобри присъствието в детската градина на деца от 3 до 5 години от общности в неравностойно положение. Такъв тип рандомизирано контролирано проучване на национално ниво се провежда за първи път в Югоизточна Европа.

Преглед на дейността (продължение)

На 16 юни 2017 г. бе проведено официално събитие, на което бяха представени резултатите. То бе последвано от редица международни и национални представяния. През 2017 г. ТСА проведе последващо проучване в сътрудничество със Световната банка, за да осигури надеждни базови данни за дългосрочно проучване, както и да оцени готовността за първи клас на 1700 деца. В допълнение към това, ТСА продължи да подкрепя около 1100 деца да продължат да посещават детска градина през учебната 2016-2017 година и приблизително 520 деца през учебната 2017-2018 година.

През 2019 г. ТСА фокусира усилията си да разпространи публично резултатите от оценката за това как повече ромски деца могат да посещават детски градини. През декември 2019 г. Народното събрание на Република България прие Закон за държавния бюджет, в който са заложени средства за покриване на целодневни такси за детска градина на деца от семейства в неравностойно положение.

В края на 2019 г. ТСА се присъедини към работна група, създадена за обсъждане и предоставяне на обратна връзка относно структурата и дизайна на правителствената програма за премахване на такси за детската градина. През септември 2020 г. парламентът прие поправки в Закона за предучилищното и училищното образование, които дават възможност на общините да покриват таксите (в момента те се плащат от родителите) чрез трансфер на средства от националния към общинските бюджети. В промените не е опоменато изрично, че са насочени към групи в неравностойно положение и точно заради това ТСА започна да наблюдава на местно ниво какви предизвикателства срещат общините в прилагането на поправките, както и колко трудно е да се достигне до деца, които живеят в изключително бедни региони. ТСА публикува доклад за ефекта от новата държавна политика за частично поемане на таксите за детски градини от общините. В него са посочени препоръки за установяване на проблеми свързани с новата политика на местно ниво, както и нейното надграждане в бъдеще с цел повече деца да посещават детска градина. През 2022 г. правителството и парламентът взеха решение таксите за детски градини да отпаднат за всички деца, което беше забележително постижение след дълги години усилия в тази посока. ТСА продължи да работи в тази сфера като проучва родители и семейства, които живеят в отдалечени и неурбанизирани места, както и такива без детска градина, за причините и трудностите, които ги спират да не пуснат децата си в детско заведение.

През 2017 г. ТСА бе лицензирана от международна асоциация „Стъпка по стъпка“ (International Step by Step Association – МАСС) за осъществяване на обучения по проект „Заедно в пъстър свят“ (Embracing Diversity). Този проект беше акредитиран от Министерството на образованието и науката. През 2018 г. започнаха обученията на учители от детски градини и представители на НПО организации, водени от сертифицирани учители. През декември 2019 г., фондация „Портикус“ одобри проект подаден от Университета в Утрехт, в партньорство с ТСА, да проведе рандомизирано контролирано проучване на програмата „Заедно в пъстър свят“, за да оцени как отношението на учителите влияе върху резултатите на децата. През 2020 г. ТСА обучи още една група обучители, за да се разгърне проекта, като голяма част от дейностите преминаха в онлайн среда с оглед COVID-19 пандемията.

Рандомизирано контролирано проучване беше отложено заради COVID-19 и през 2022 г. беше съгласувано финансирането да бъде насочено към разработването и тестването на варианти към анализиране учителското поведение, отношението на педагозите към децата и прилаганите практики и подходи.

Преглед на дейността (продължение)

Дейността по проекта “Заедно – здраво бебе, здраво бъдеще” се разшири през годината.

Усилията бяха насочени към адаптация на проетните материали, продължаващо обучение на екипа от квалифицирани акушерки и медицински сестри към II САГБАЛ „Шейново“ и УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД.

Проектът осигурява над 65 домашни посещения на майки с ниски доходи, очакващи първото си дете за периода от ранна бременност до навършване на две години на детето. Средната продължителност на всяко посещение е 65 минути. Услугите се усъществяват в 15 квартала в София и 7 квартала в Пловдив. Общо 400 семейства в София и Пловдив бяха посетени от медицинско сестри, като 72% от патронажните услуги са извършени в домовете на клиентите, а 28% онлайн по метода на телемедицина, извършени благодарение на осигурените таблетки по проекта. През декември 2019 г. ТСА откри първия медицински център в историята на квартал „Факултета“, който да предоставя пренатална грижа в сътрудничество с Фондация „Здраве и социално развитие“. Цялото медицинско оборудване беше купено чрез дарения, повечето от които бяха събрани чрез кампания, организирана през онлайн платформата “Global Giving”. Центърът работи успешно след одобрение от Националната здравноосигурителна каса като продължи работата си и през 2022 г.

Клиентите от проекта “Заедно – здраво бебе, здраво бъдеще” в София също се възползват от медицинския център. Нашите медицински сестри и акушерки ги придружават до медицинския център за редовен пренатален и следродилен преглед.

За осъществяване на проекти през 2022 г. в програма „Икономическо развитие и достъп до заетост“ са използвани 1,366 хил. лв. През годината активно продължи работата по проекта „Приемане на устройствени планове и узаконяване на два квартала“. Друг проект - „Изграждане на капитал – партньорство с местен бизнес за регулиране и узаконяване на ромски квартал (Орешака)“ беше продължен спрямо изискванията на донора, докато не бъдат изпълнени определени условия.

В програма „Образователни възможности и постижения“ през 2022 г. са използвани общо 1,069 хил. лв. за разнообразни проекти, включително за предоставяне на стипендии на ученици и студенти, грантове по проекти за намаляне на отпадането от училище и повишаване на училищните резултати.

В програма „Изграждане на институционален капацитет“ са финансирани за 26 хил. лв. различни проекти и специализирани обучения на представители на партньорски организации.

Това включва обучения под егидата на Фонд „Активни граждани“, като като онлайн обучение с насоки как да планирате и генерирате съдържание, за да засилите онлайн присъствието на НПО.

През 2022 г. ТСА одобри и отпусна 39 гранта на партньорски организации по основните си програми „Ранно детско развитие“, „Образователни възможности и постижения“, „Икономическо развитие и достъп до заетост“ и „Изграждане на институционален капацитет“.

Ръководството на ТСА продължи да изгражда и да развива организацията и нейния екип. Към 31.12.2022 г. на трудов договор са назначени 28 души. /към 31.12.2021 г. – 28 души/.

Към 31 декември 2022 г. текущите активи на ТСА са в размер на 3,258 хил. лв. (8,291 хил. лв. към 31 декември 2021 г.), от които парични средства и парични еквиваленти в размер на 3,194 хил. лв., вземания в размер на 58 хил. лв и други текущи активи в размер на 6 хил. лв.

Предплатените разходи за бъдещи периоди са в размер на 46 хил. лв.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.

Преглед на дейността (продължение)

Текущите задължения са в размер на 2,726 хил. лв. (7,789 хил. лв. към 31 декември 2021 г.), от които 2,663 хил. лв. са финансирани за текущи разходи, 18 хил. лв. краткосрочна част от задължения по финансираня за ДМА, 17 хил. лв. задължения към доставчици, 22 хил. лв. задължения към персонала и за социално осигуряване, 6 хил. лв. данъчни задължения (корп. данък за 2022 г. в размер на 6 хил. лв.).

Наличните средства и очакваните последващи отпускания на средства от гранта на ФАБ са достатъчни за осигуряване на ликвидните нужди на ТСА.

Към 31 декември 2022 г. активите на ТСА са в размер на 3,681 хил. лв., а резултатът от нестопанска дейност е загуба в размер на 30 хил. лв. За сравнение към 31 декември 2021 г. активите на ТСА са в размер на 8,740 хил. лв., а резултатът от нестопанска дейност е печалба в размер на 161 хил. лв.

Приходите от стопанска дейност през 2022 г. възлизат на 58 хил. лв., а генерираната нетна печалба е на стойност 52 хил. лв. За сравнение към 31 декември 2021 г. приходите възлизат на 53 хил. лв., а генерираната нетна печалба възлиза на 45 хил. лв.

Фондацията не притежава дялове или интереси в други юридически лица, няма свързани лица, не е част от икономическа група и не е извършвала сделки със свързани лица за периода 1 януари 2022 г. – 31 декември 2022 г.

За периода 1 януари 2022 г. – 31 декември 2022 г. не са настъпвали необичайни събития, които биха могли да окажат съществено въздействие върху дейността на ТСА, неговото финансово състояние и резултатите от дейността.

ТСА не е получавало или предоставяло заеми или парични гаранции. Фондацията не използва финансови инструменти и няма клонове.

Политиката на ТСА за управление на финансовите средства е адекватна и Фондацията има достатъчно ресурси да обслужва задълженията си и да финансира дейността си.

Фондацията не осъществява научноизследователска и развойна дейност.

Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си дейност Фондация Тръст за социална алтернатива може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, ценови риск, кредитен риск, ликвиден риск и лихвен риск.

Структурата на финансовите активи и пасиви на Фондацията по категории към 31 декември 2022 г. е посочена по-долу. Тя включва всички финансови активи в една група, “кредити и вземания”, и всички финансови пасиви в една група – “други финансови пасиви”:

31 декември 2022 г.

Кредити и вземания

Финансови активи	
Вземания от клиенти	5
Парични средства	3,194
Общо	3,199

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2022 Г.

Управление на финансовия риск (продължение)

	<i>Други финансови пасиви</i>
Задължения към доставчици	17
Общо	17
31 декември 2021 г.	
	<i>Кредити и вземания</i>
Финансови активи	
Парични средства	8,217
Общо	8,217
	<i>Други финансови пасиви</i>
Финансови пасиви	
Задължения към доставчици	18
Общо	18

Валутен риск

Фондацията е изложена на валутен риск от промяна на валутните курсове по отношение на паричните средства в щатски долари.

Към 31.12.2022 г. Фондацията има парични средства по разплащателни и депозитни сметки в щ.д. общо в размер на 374 хил. щ. д., или 686 хил. лв. (31.12.2021 г.: 3,572 хил. щ. д., или 6,169 хил. лв.).

Следните обменни курсове са приложими за 2022 и 2021 година:

	<i>Среден приложим курс за годината</i>		<i>Курс към 31 декември</i>	
	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
1 USD	1.86014	1.65377	1.83371	1.72685

При увеличение на валутния курс с 10% резултатът от нестопанска дейност ще се увеличи с 69 хил. лв. (2021 г.: със 617 хил. лв.).

При намаление на валутния курс с 10% резултатът от нестопанска дейност ще се намали с 69 хил. лв. (2021 г.: със 617 хил. лв.).

Ценови риск

Фондацията не е изложена на съществен ценови риск от стопанската си дейност, тъй като извършва специфични услуги, цените за които са предварително договорени с клиентите.

Кредитен риск

Фондацията не е изложена на кредитен риск, тъй като Фондацията извършва услуги само на предварително одобрени от Управителния съвет клиенти, вземанията от които се събират в предварително договорените срокове.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.

Управление на финансовия риск (продължение)

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Фондацията да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на Фондацията, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на счетоводния баланс.

Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането и респективно задължението е изискуемо.

Матуритетен анализ

31 декември 2022 г.	На виждане и до 1 м.	От 1-3 м.	Общо
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	5	5
Парични средства	3,194	-	3,194
Общо	3,194	5	3,199
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	17	17
Общо	-	17	17

31 декември 2021 г.	На виждане и до 1 м.	От 1-3 м.	Общо
Финансови активи			
Парични средства	8,217	-	8,217
Общо	8,217	-	8,217
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	18	18
Общо	-	18	18

Риск на лихвоносните парични потоци

Фондацията няма значителна част лихвоносни активи, с изключение на паричните средства. Като цяло Фондацията не е изложено на лихвен риск от своите задължения, защото те са обичайно търговски.

Лихвен анализ

31 декември 2022 г.	с фиксиран лихвен %	Безлихвени	Общо
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	5	5
Парични средства	103	3,091	3,194
Общо	103	3,096	3,199
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	17	17
Общо	-	17	17

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.

Управление на финансовия риск (продължение)

Риск на лихвоносните парични потоци (продължение)

Лихвен анализ (продължение)

31 декември 2021 г.	с фиксиран лихвен %	Безлихвени	Общо
Финансови активи			
Парични средства	282	7,935	8,217
Общо	282	7,935	8,217
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	18	18
Общо	-	18	18

Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Фондацията, за периода 2020 – 2022 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Номинален БВП в млн. лева*	120,553	139,012	165,384
Реален растеж на БВП*	-4,0%	7,6%	3,4%
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	0,00 %	6,6%	14,3%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1,72	1,65	1,86
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,59	1,73	1,83
Основен лихвен процент в края на годината	0,00%	0,00%	0,20%
Безработица (в края на годината)**	6,7%	4,8%	4,7%
Кредитен рейтинг на Р. България по Standard & Poor's (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р. България по Moody's (дългосрочен)	Baa1	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р. България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB

Забележка: *Прогнозни данни на НСИ и БНБ за 2022 г. ** По данни на Агенция по заетостта

Източник: БНБ, НСИ и МФ

Планове за развитие през 2023 г.

През 2023 г. Фондацията възнамерява да продължи да развива дейността си в трите програмни направления, в които работи, като предоставя грантове и създава и осъществява собствени оперативни проекти, а също и като извършва дейности за повишаване на капацитета на организациите в секторите, в които работи.

Фондацията не планира съществени капиталови инвестиции за 2023 г.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за имущественото и финансовото състояние на Фондацията към края на годината, както и за получения финансов резултат и промяната в паричните потоци за годината в съответствие с Националните счетоводни стандарти.

Ръководството потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Събития след края на отчетния период

Не са настъпили значими събития след края на отчетния период.

Дата: 30.06.2023 г.

Изпълнителен директор:
Сара Мари Перин

**TRUST
FOR SOCIAL
ACHIEVEMENT**

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година
(всички суми са в хиляди български лева)**

	2022 г.		2021 г.		Прил.	2022 г.		2021 г.	
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.		ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.		
I. Разходи за дейността	I. Приходи от дейността								
A. Разходи за регламентирана дейност	A. Приходи от регламентирана дейност								
1. Разходи за финансиране	4	2,437	2,198	3	6,094	4,767			
2. Разходи по програми и проекти	4	2,028	1,441		-	10			
Всичко А:		<u>4,465</u>	<u>3,639</u>		<u>6,094</u>	<u>4,777</u>			
Б. Административни разходи	5	1,629	1,128		1	1			
Общо I:		<u>6,094</u>	<u>4,767</u>						
II. Финансови разходи	II. Финансови приходи								
1. Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове		110	20		79	170			
Общо II:		<u>110</u>	<u>20</u>		<u>80</u>	<u>171</u>			
III. Общо разходи		<u>6,204</u>	<u>4,787</u>						
IV. Печалба от нестопанска дейност за годината (общо приходи - общо разходи)		-	161		30	-			
Всичко (III + IV)		<u>6,204</u>	<u>4,948</u>		<u>6,204</u>	<u>4,948</u>			

Финансовият отчет на страници от 13 до 37 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 30.06.2023 г.

Сара Мари Перин

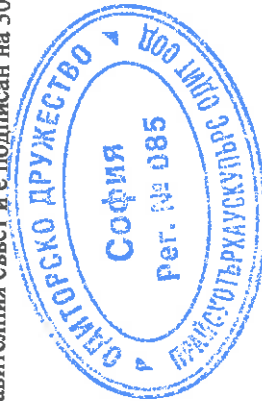
Изпълнителен директор

Заверил съгласно одиторски доклад:

Павел Пирински

Регистриран одитор, отговорен за одита

**TRUST
FOR SOCIAL
ACHIEVEMENT**

Съставител:

АФА Консултанти ООД

Валя Йорданова, управител

Боряна Димова, управител

„ТрайсуотърхаусКулпърс Одит“ ООД

25-09-2023

25-09-2023

13

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година
(всички суми са в хиляди български лева)**

	Прил. 2022 г.		2021 г.		Прил.	2022 г.		2021 г.	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		хил. лв.	хил. лв.		
А. Разходи									
1. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:									
а) външни услуги	-	3	-	3		58	53		53
Общо разходи за оперативна дейност	6	3	-	3		58	53		53
Общо разходи					6	58	53		53
2. Счетоводна печалба за годината (общо приходи – общо разходи)		3							
			58	50					
3. Разход за данък върху печалбата	7	5	6	5					
4. Нетна печалба за годината (2 - 3)			52	45					
Всичко (Общо разходи + 3 + 4)			58	53		58	53		53

Финансовият отчет на страници от 13 до 37 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 30.06.2023 г.

Сара Мари Перин
Изпълнителен директор

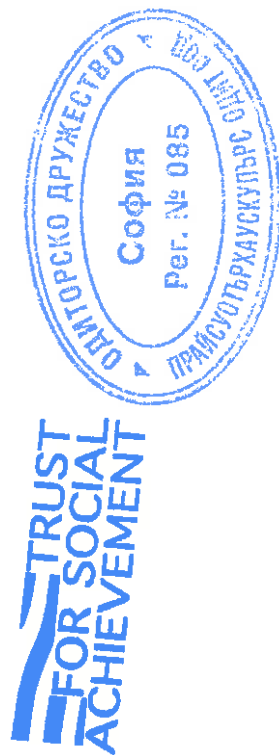
Заверил съгласно одиторски доклад:

Павел Пирински

Регистриран одитор, отговорен за одита

Съставител:
АФА Консултанти ООД
Валя Йорданова, управител

Боряна Димова, управител
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

25-09-2023

26-09-2023

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

31 декември 2022 година

(всички суми са в хиляди български лева)

	31 декември 2022 г. 2021 г.		31 декември 2022 г. 2021 г.	
	Прил.	хил. лв. хил. лв.	Прил.	хил. лв. хил. лв.
АКТИВ			ПАСИВ	
АКТИВИ			НЕТНИ АКТИВИ И ПАСИВИ	
А. Нетекущи (дълготрайни) активи			А. Нетни активи	
I. Дълготрайни материални активи			I. Резерви	
1. Земи и сгради, в т.ч.:			1. Други резерви, в т.ч.:	461 491
			- от минали години	491 330
			- от текущата година	(30) 161
	346	369	Общо за група I:	461 491
			II. Натрупани печалби (загуби)	
			от стопанска дейност от минали години, в т.ч.:	
			- неразпределена печалба	181 136
			Общо за група II:	181 136
- земи	7	7	III. Текуща печалба/(загуба) от	
- сгради	339	362	стопанска дейност	52 45
2. Съоръжения и други	31	41	Общо за раздел А	694 672
Общо за група I:	8 377	410	ПАСИВИ	
Общо за раздел А:	377	410	Б. Задължения	
			1. Задължения към доставчици, в	
			т.ч.:	12 17 18
			до 1 година	17 18
			2. Други задължения, в т.ч.:	28 28
			- към персонала, в т.ч.:	13 19 19
			до 1 година	19 19
			- осигурителни задължения, в т.ч.:	13 3 3
			до 1 година	3 3
			- данъчни задължения, в т.ч.:	7 6 6
			до 1 година	6 6
			Общо за раздел Б, в т.ч.:	45 46
			до 1 година	45 46
			В. Финансираня и приходи за	
			бъдещи периоди, в т.ч.:	14 2,942 8,022
			- финансираня	2,942 8,022
Общо за раздел Б:	3,258	8,291	СУМА НА ПАСИВА (А + Б + В)	3,681 8,740
В. Разходи за бъдещи				
периоди	9 46	39		
СУМА НА АКТИВА (А + Б + В)	3,681	8,740		

Финансовият отчет на страници от 13 до 37 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 30.06.2023 г.

Сара Мари Перин
Изпълнителен директор

TRUST
FOR SOCIAL
ACHIEVEMENT

Съставител:
АФА Консултанти ООД
Валя Йорданова, управител

Заверил съгласно одиторски доклад:

Павел Пирински
Регистриран одитор, отговорен за одита

Боряна Димова, управител
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

26-09-2023

26-09-2023

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

(всички суми са в хиляди български лева)

	Прил.	2022 г. ХИЛ. ЛВ.	2021 г. ХИЛ. ЛВ.
I. Наличност на парични средства на 1 януари	11	8,217	5,813
II. Парични потоци от нестопанска дейност			
A. Постъпления от нестопанска дейност			
1. Получени финансираня под условие		1,012	6,940
2. Постъпления от банкови и валутни операции		79	170
3. Други постъпления		-	10
Всичко постъпления от нестопанска дейност		1,091	7,120
B. Плащания за нестопанска дейност			
1. Изплатени финансираня		2,437	2,198
2. Плащания по програми и проекти		1,955	1,393
3. Изплатени заплати и социални осигуровки		1,023	708
4. Плащания на доставчици		441	306
5. Изплатени други данъци и такси		187	147
6. Плащания по банкови и валутни операции		133	22
7. Други плащания		-	1
Всичко плащания за нестопанска дейност		6,176	4,775
V. Нетен паричен поток от нестопанска дейност		(5,085)	2,345
III. Парични потоци от стопанска дейност			
A. Постъпления от стопанска дейност			
1. Постъпления от клиенти		62	63
Всичко постъпления от стопанска дейност		62	63
B. Плащания за стопанска дейност			
1. Плащания към доставчици		-	4
Всичко плащания за стопанска дейност		-	4
V. Нетен паричен поток от стопанска дейност		62	59
IV. Наличност на парични средства на 31 декември	11	3,194	8,217
V. Изменение на паричните средства през годината		(5,023)	2,404

Финансовият отчет на страници от 13 до 37 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 30.06. 2023 г.

Сара Мари Перин
Изпълнителен директор

TRUST
FOR SOCIAL
ACHIEVEMENT

Съставител:
АФА Консултанти ООД
Валя Йорданова, управител

Заверил съгласно одиторски доклад:

Павел Пирински
Регистриран одитор, отговорен за одита

Боряна Димова, управител
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

23-09-2023

23-09-2023

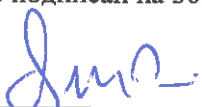
„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

31 декември 2022 година

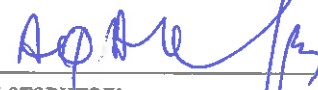
(всички суми са в хиляди български лева)

	Финансов резултат от нестопанска дейност от текущата година		Финансов резултат от стопанска дейност		Общо нетни активи
	Други резерви	текущата година	Натрупани печалби от минали години	Текуща печалба	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1. Салдо на 1 януари 2021 г.	445	(115)	91	45	466
2. Финансов резултат от нестопанска дейност за годината	-	161	-	-	161
3. Финансов резултат от стопанска дейност за годината	-	-	-	45	45
4. Трансфер към други резерви	(115)	115	45	(45)	-
5. Салдо на 31 декември 2021 г.	330	161	136	45	672
6. Финансов резултат от нестопанска дейност за текущата година	-	(30)	-	-	(30)
7. Финансов резултат от стопанска дейност за текущата година	-	-	-	52	52
8. Трансфер към други резерви	161	(161)	45	(45)	-
9. Салдо на 31 декември 2022 г.	491	(30)	181	52	694

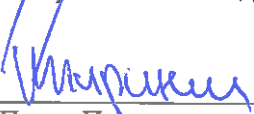
Финансовият отчет на страници от 13 до 37 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 30.06.2023 г.

 Сара Мари Перин
 Изпълнителен директор

TRUST FOR SOCIAL ACHIEVEMENT

 Съставител:
 АФА Консултанти ООД
 Валя Йорданова, управител

Заверил съгласно одиторски доклад:

 Павел Пирински
 Регистриран одитор, отговорен за одита

 Боряна Димова, управител
 „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

23-09-2023

23-09-2023

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФОНДАЦИЯТА

Фондация Тръст за социална алтернатива (“Фондацията”) е организация с нестопанска цел, регистрирана по Закона за юридическите лица с нестопанска цел с фирмено дело 524/2012 г. на Софийски градски съд и е вписана в Търговския регистър. Фондацията е със седалище и адрес на управление: гр. София, район Средец, ул. Патриарх Евтимий № 64.

1.1. Собственост и управление

Фондацията се управлява от управителен съвет. Към 31.12.2022 г. членовете на Управителния съвет са: Венета Илиева, Виктория Блажева, Емилия Карадочева, Сара Мари Перин, Росен Иванов и Илиана Сарафиан. На 4 ноември 2021 г. беше взето решение Илиана Сарафиан да се присъедини към Управителния съвет. На 12 април 2023 г. Росен Иванов е отписан като член на Управителния съвет.

Към 31.12.2022 г. и към 31.12.2021 г. Фондацията се представлява от изпълнителния директор Сара Мари Перин.

Към 31.12.2022 г. първоначалните имуществени вноски са в размер на 1,000 лв.

Към 31.12.2022 г. общият списъчен брой на персонала във Фондацията е 28 души (31.12.2021 г.: 28 души).

1.2. Предмет на дейност

Фондация Тръст за социална алтернатива е създадена за осъществяване на нестопанска дейност, която включва благотворителни и образователни дейности и инициативи в обществен интерес и полза.

Цели

Мисията на Фондацията е насочена към постигане на следните цели:

- подкрепа на местно и национално ниво на програми с фокус върху майчино и детско здраве, и развитие на лицата в риск, и по-специално от етническите малцинства, ранно детско развитие, повишено присъствие в детската градина, в предучилищни групи и др.;
- подкрепа на местно и национално ниво на инициативи, които подобряват образователните постижения на ученици в риск, по-специално от етническите малцинства и децата от бедните и маргинализираните общности, както и предотвратяване на отпадането на деца от училище с фокус върху подобряване участието и ученето в училище и повишаване на броя ученици, завършващи средно образование;
- подкрепа на местно и национално ниво на инициативи, които подпомагат достъпа до възможности за повишаване доходите на хора от рискови групи, по-специално на етническите малцинства, което включва обучения за придобиване на умения, необходими при намиране на работа, свързване с работодатели, предприемачество, промотиране и подпомагане на програми узаконяващи квартали и сгради;
- подобряване капацитета на местно и национално ниво на неправителствени организации за отчетност и управление на финансови помощи, както и уменията за систематично проследяване, оценка и демонстриране на постигнатите цели чрез индикатори за изпълнение на предвидените дейности и чрез конкретни резултати.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФОНДАЦИЯТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

1.2. Предмет на дейност (продължение)

Средства за постигане на целите

За постигане на своите цели, Фондацията развива следните дейности:

- управлява финансови помощи за местните и национални партньори; проектира, изпълнява, наблюдава и оценява програми, свързани с подобряване на постиженията в образованието на ученици в риск, и по-специално от етническите малцинства и децата от бедните и маргинализираните общности;
- проектира, изпълнява, наблюдава и оценява програми, свързани с подобряване на икономическа самостоятелност на лицата в риск, и по-специално от етническите малцинства и младежите от бедните и маргинализираните общности;
- проектира и провежда обучения на местните партньори с цел да се увеличи техният капацитет, и по-специално що се касае за отчетност и управление на финансови помощи и да подпомогне изграждането на умения за систематично проследяване, оценка и демонстриране на постигнатите цели чрез индикатори за изпълнение на предвидените дейности и чрез конкретни резултати;
- извършва спомагателни дейности, свързани с целите.

1.3. Военен конфликт на Украйна с Русия – влияние, ефекти, предприети действия и мерки

В края на месец февруари 2022 година започна военният конфликт между Русия Украйна, който продължава и към датата на издаване на този финансов отчет. В резултат водещите финансови пазари по света изпитват сътресения, а проблемите с веригите на доставки, породени от пандемията COVID-19, се очаква допълнително да бъдат усложнени още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. На Русия се налагат все по-широки икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Поради това се наблюдава вече, а и за бъдеще се предвиждат, значително повишаване на цените на петрола, газа, ел. енергията и други суровини, както и на инфлацията на глобално ниво.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фондацията

На този етап ръководството наблюдава и извършва текущи анализи и оценки на възможните последици от конфликта за дружеството, неговата дейност, активи и перспективи. В краткосрочен план оценката показва, че доколкото фондацията не поддържа тесни икономически връзки или обмен на стоки и услуги с Русия и Украйна, няма и пряк ефект и засегнати експозиции. Все пак непряко влияние върху дейността, активите и пазарите се предвижда спрямо очакваното значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишаването на инфлацията.

Развитието и изходът на конфликта не могат да се предвидят на този етап, доколкото той все още е в ранен етап, с множество несигурни фактори, и е много трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти, както върху глобалното икономическо и социално развитие на Европейския съюз и света като цяло, така и в частност върху България и организацията.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА

По-долу са представени значимите счетоводни политики, приложени при изготвянето на финансовия отчет, доколкото те не са оповестени в другите приложения по-горе. Политиките са последователно прилагани за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

**2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фондация Тръст за социална алтернатива е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството (нов) в сила от 01.01.2016 г. (ДВ 95/08.12.2015 г.) и Националните счетоводни стандарти (НСС), утвърдени от МС с ПМС № 46/2005 (ДВ 30/07.04.2005 г.) и изменени и допълнени с ПМС 251/2007 г. (ДВ 86/ 26.10.2007 г.), с ПМС 394/2015 г. (ДВ 3/12.01.2016 г.) и ПМС № 27/2019 г. (ДВ 15/19.02.2019 г.), при спазване на специфичните изисквания на НСС 9 Представяне на финансовите отчети на предприятията с нестопанска цел. Фондацията води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно законодателство.

Данните в годишния финансов отчет (ГФО) са представени в хиляди лева. Настоящият годишен финансов отчет е изготвен на принципа на историческата цена. Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че Фондацията ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Бъдещата дейност на Фондацията зависи от обезпечаването на финансиране от страна на собствениците. На управляващия орган на Фондацията не са известни данни, които водят до несигурност относно възможността Фондацията да продължи своята дейност и счита, че е подходящо финансовите отчети да бъдат изготвени на база на принципа на действащото предприятие.

2.2 Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет съгласно Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу:

Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2022 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Фондацията. Преносните стойности на активите са анализирани в Приложения 9 и 10. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

2.3. Сравнителни данни

Фондацията представя сравнителна информация в този финансов отчет за периода 1 януари до 31 декември на предходната 2021 година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето за текущата година.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

**2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на Фондацията е българският лев. Левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към официалната валута на Европейския съюз еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменния курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец.

Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в счетоводния баланс, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за приходите и разходите в момента на възникването им, като се третират и представят като финансови приходи или финансови разходи.

2.5. Приходи

Приходи от нестопанска дейност

Приходите на Фондация Тръст за социална алтернатива се формират от получени финансираня, обвързани с условия или необвързани с условия.

Приходите от финансираня, обвързани с условия, изискват изпълнението на определени задължения. Те се признават на системна база през периодите, през които Фондацията признава като разход съответните разходи, които безвъзмездните средства са предназначени да компенсират, за да изпълнят предварително поставеното условие. Приходите от финансираня, обвързани с условия за придобиване на дълготрайните активи, се признават до размера на начислените през периода разходи за амортизации на придобитите чрез получени безвъзмездни средства активи.

Безвъзмездните средства, свързани с неамортизируемия актив на Фондацията “Земя в застроен двор”, се признават за срока на полезен живот на придобитата сграда.

Приходите от финансираня, необвързани с условия, се признават в момента на възникването им. Финансовите приходи се състоят от лихвени приходи по банкови депозити и от положителните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски задължения, деноминирани в чуждестранна валута, и се включват в отчета за приходите и разходите, когато възникнат.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

**2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

2.5. Приходи (продължение)

Приходи от стопанска дейност

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените услуги, нетно от предоставени отстъпки и работи.

2.6. Разходи

Разходите на Фондацията се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Фондацията изразходва финансовите си средства според одобрен от Управителния съвет годишен бюджет, покриващ всички оперативни разходи и цялостния план за финансиране на за всяка от програмните области, свързани с постигането на мисията ѝ, като организация с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, за който се отнасят.

Финансовите разходи се състоят от отрицателните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски задължения, деноминирани в чуждестранна валута, и се включват в отчета за приходите и разходите, когато възникнат.

2.7. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Фондацията е определила стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Дълготрайни материални активи, които се състоят от разграничими съставни части, отговарящи на критериите за дълготраен материален актив по отделно, се третираат като отделни дълготрайни материални активи и се амортизират на база полезния срок на годност на отделните разграничими части.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

**2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

2.7. Дълготрайни материални активи (продължение)

Оценка след първоначалното признаване

След първоначалното признаване като актив всеки отделен дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени.

Извършени последващи разходи, свързани с дълготрайни материални активи, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация.

Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Фондацията използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи.

Амортизирането на активите започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – 25 г.
- компютърно оборудване – 2 г.
- офис оборудване – 6.7 г.
- транспортни средства – 4 г.
- офис обзавеждане – 6.7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се прегледват в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира, както и начислената амортизация за текущия и бъдещи периоди.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

**2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

2.7. Дълготрайни материални активи (продължение)

Обезценка на активи (продължение)

Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетната продажна цена (справедливата стойност след приспадане на разходите при освобождаване от актива) и стойността в употреба. За определянето на стойността в употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходите и разходите.

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от счетоводния баланс, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “дълготрайни материални активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Приходите от продажбата се посочват към “други приходи”, а балансовата стойност към “други разходи” в отчета за приходите и разходите.

2.8. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка. Цената на придобиване включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение. В състава на нематериалните активи са включени програмни продукти и лицензии, използвани във Фондацията.

Фондацията прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 2 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за приходите и разходите.

Нематериалните активи се отписват от счетоводния баланс когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Приходите от продажбата се посочват към “други приходи”, а балансовата стойност към “други разходи” в отчета за приходите и разходите.

2.9. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това, или когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо. Изписването става за сметка на формирания коректив за обезценки. Загубите от обезценки и отписвания на вземания се включват в отчета за приходи и разходи към “разходи за обезценка и отписване на финансови активи”.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.10. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват парични средства по разплащателни сметки в банки и банкови депозити с оригинален матуритет до 3 месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните плащания към доставчици се представят брутно, с включен ДДС (20%);
- брутните разходи по договори за предоставяне на грантове и върнатите (неусвоени) финансираня от грантополучателите се представят нетно.

2.11. Търговски и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. Задълженията се отписват при настъпване на правни основания за това. Отписаните задължения, представляващи финансови пасиви, се включват в отчета за приходи и разходи към финансовите приходи в статия „отписани финансови пасиви“.

2.12. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите във Фондацията се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България. Основно задължение на Фондацията като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски са регламентирани в Кодекса за социално осигуряване (КСО), както и в Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година.

Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата на КСО. Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Фондацията в качеството ѝ на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Фондацията няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Фондацията вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за приходите и разходите и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

**2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

2.12. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство (продължение)

Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет Фондацията прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск.

В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно Кодекса на труда Фондацията в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала си обезщетение в размер на брутно трудово възнаграждение на съответния служител за два месеца при прекратяване на трудовото правоотношение с него поради пенсиониране.

В случай, че служителът е придобил във Фондацията десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на брутно трудово възнаграждение за шест месеца. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, която да се включи в баланса, а респ. изменението в стойността - в отчета за приходите и разходите.

Към края на отчетния период на база своя опит и преценка на броя и състава на персонала като възраст и стаж във Фондацията, ръководството е определило задълженията за обезщетения при пенсиониране за несъществени, поради което не е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, Фондацията като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране на служители, определени видове обезщетения.

Фондацията признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, вкл. и на база публично анонсиран план (напр. за реструктуриране), да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите в случаите на доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в счетоводния баланс по тяхната сегашна стойност.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

(всички суми са в хиляди български лева)

**2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

2.13. Финансови инструменти

Финансови активи

Финансовите активи на Фондацията включват други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Те се оценяват в счетоводния баланс по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на Фондацията, а останалите – като нетекущи.

На датата на всеки финансов отчет Фондацията оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фондацията включват задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в счетоводния баланс по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

3. ПРИХОДИ ОТ ФИНАНСИРАНИЯ ПОД УСЛОВИЕ

Приходите от финансираня под условие включват приходи от местни и чуждестранни финансираня за текущата дейност и нетекущи активи. Тяхното предназначение е целево за покриване на текущите разходи по отделни проекти и програми, свързани с регламентираната дейност на Фондацията.

	2022 г.	2021 г.
Приходи от финансираня под условие, в т.ч.:		
Ранно детско развитие	2,727	2,245
Икономическо развитие и достъп до заетост	1,859	1,233
Образователни възможности и постижения	1,455	1,187
Изграждане на институционален капацитет	35	84
Усвояване на финансиране за придобиване на дълготрайни активи до размер на начислените амортизации (Прил. № 8)	18	18
Общо	6,094	4,767

4. РАЗХОДИ ЗА РЕГЛАМЕНТИРАНА ДЕЙНОСТ

Разходи за финансираня

Във връзка с реализирането на своите цели Фондация Тръст за социална алтернатива има право да съфинансира и подкрепя ресурсно дейности, инициативи и проекти, като предоставя финансираня (грантове). Право да кандидатстват за и да получават проектно финансиране от Фондацията имат единствено физически лица или законни представители на юридически лица, които са сдружения с нестопанска цел, обществени институции, които са регистрирани като юридически лица, или търговски предприятия, които осъществяват нестопанска дейност.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

(всички суми са в хиляди български лева)

4. РАЗХОДИ ЗА РЕГЛАМЕНТИРАНА ДЕЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Разходи за финансираня (продължение)

През 2022 г. Фондацията е одобрила и сключила договори за предоставяне на грантове, като брутно разходите по отпускането им възлизат на стойност 2,658 хил. лв. (2021 г.: 2,502 хил. лв.) (Приложение № 16). Нетните разходи по отпускане на грантове възлизат на стойност 2,437 хил. лв. (2021 г.: 2,198 хил. лв.).

Те се формират като разлика между брутните разходи по договори за предоставяне на грантове и върнатите (неусвоени) финансираня от грантополучателите.

Разходи по програми и проекти

Съобразно своя мандат Фондацията може и самостоятелно да организира и оперативно да осъществява собствени програми и проекти. Разходите по програми и проекти на Фондацията включват:

	2022 г.	2021 г.
Разходи за материали	69	48
Разходи за външни услуги	394	214
Амортизации	10	9
Разходи за персонал и социално осигуряване	789	709
Други разходи	766	461
Общо	2,028	1,441

5. АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

Административните разходи на Фондацията са онези разходи, които не могат пряко да бъдат определени като разходи по финансираня или разходи по програми и проекти.

Административните разходи на Фондацията включват:

	2022 г.	2021 г.
Разходи за материали	53	37
Разходи за външни услуги	242	167
Разходи за амортизации	43	59
Разходи за персонал и социално осигуряване	1,215	833
Други разходи	76	32
Общо	1,629	1,128

6. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Приходите от стопанска дейност са в размер на 58 хил. лв за извършени услуги (2021 г.: 53 хил. лв.).

През 2022 г. Фондацията няма направени разходи за стопанска дейност (2021 г.: 3 хил. лв. разходи за външни услуги).

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

(всички суми са в хиляди български лева)

7. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Основните компоненти на разхода за данъци за годината, завършваща на 31 декември са:

	2022 г. ХИЛ.ЛВ.	2021 г. ХИЛ.ЛВ.
<u>Отчет за приходите и разходите</u>		
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	58	50
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината – 10%	6	5
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетен в отчета за приходите и разходите за стопанска дейност	6	5

Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат

Счетоводна печалба за годината	58	50
Разход за данъци върху печалбата – 10%	6	5
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетен в отчета за приходите и разходите за стопанска дейност	6	5

Към 31.12.2022 г. Фондацията има задължение за данък върху печалбата от стопанската си дейност в размер на 6 хил. лв (31.12.2021 г.: 5 хил. лв.).

8. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земя		Офис		Компютърно оборудване		Транспортни средства		Офис оборудване и обзавеждане		Общо	
	2022г	2021г	2022г	2021г	2022г	2021г	2022г	2021г	2022г	2021г	2022г	2021г
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	7	7	570	570	162	147	70	70	58	58	867	852
Придобити	-	-	-	-	16	29	-	-	4	-	20	29
Отписани	-	-	-	-	(1)	(14)	-	-	-	-	(1)	(14)
Салдо на 31 декември	7	7	570	570	177	162	70	70	62	58	886	867

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

(всички суми са в хиляди български лева)

8. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	2022г	2021г	2022г	2021г	2022г	2021г	2022г	2021г	2022г	2021г	2022г	2021г
Натрупана амортизация												
Салдо на 1 януари	-	-	208	185	130	121	70	55	49	42	457	403
Начислена амортизация за годината	-	-	23	23	26	23	-	15	4	7	53	68
Отписана амортизация за годината	-	-	-	-	(1)	(14)	-	-	-	-	(1)	(14)
Салдо на 31 декември	-	-	231	208	155	130	70	70	53	49	509	457
Балансова стойност на 31 декември	7	7	339	362	22	32	-	-	9	9	377	410

Земята и офисът на две нива и един от автомобилите са придобити чрез безвъзмездно целево финансиране, получено по договор за грант с Фондация Америка за България. Разходите за амортизации на тези активи за 2022 г. са в размер на 18 хил. лв. (2021 г.: 18 хил. лв.).

9. ВЗЕМАНИЯ И РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

Вземания

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Вземания от доставчици по аванси	46	63
Вземания от клиенти	5	-
Други вземания	7	5
Общо	58	68

Разходи за бъдещи периоди

Предплатените разходи за бъдещи периоди в размер на 46 хил. лв. (31.12.2021 г.: 39 хил. лв.) включват застраховки и абонаменти.

10. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ

Другите текущи активи в размер на 6 хил. лв. (31.12.2021 г.: 6 хил. лв.) включват: остатъчната стойност след извършено частично дарение на придобита през 2015 година земя, предназначена за дарение.

11. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Парични средства по разплащателна сметка в лева	2,483	1,839
Парични средства по разплащателна сметка във валута	608	6,096
Парични средства по депозитни сметки в лева	25	209
Парични средства по депозитни сметки във валута	78	73
Общо	3,194	8,217

Наличните към 31 декември парични средства са по разплащателни сметки на Фондацията в Българо-Американска Кредитна Банка АД и Уникредит Булбанк АД.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

(всички суми са в хиляди български лева)

12. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ

Задълженията към доставчици към 31 декември включват задължения за:

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Консултантски услуги	10	8
Счетоводни услуги	4	2
Режийни разходи	1	1
Други	2	7
Общо	17	18

Задълженията са в български лева и подлежат на погасяване в началото на следващия отчетен период.

13. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и за социално осигуряване към 31 декември включват:

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Начисления за възнаграждения по неизползван платен отпуск	19	19
Начисления за социално осигуряване по неизползван платен отпуск	3	3
Общо	22	22

14. ФИНАНСИРАНИЯ

Финансирания за нетекущи активи

Финансиранията за нетекущи активи се признават като текущ приход за финансиране до размера на начислената амортизация за годината (Приложение № 10). Към 31 декември финансиранията за нетекущи активи на Фондацията представляват целево финансиране за придобиване на:

Срок	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
До една година	18	18
Офис на две нива (до размера на финансирането)	18	18
Над една година	261	279
Офис на две нива (до размера на финансирането)	254	272
Земя	7	7
Общо	279	297

Финансирания за текущи разходи

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Финансиране за текущи разходи	2,663	7,725
	2,663	7,725

Сумите, получени за финансиране на текущите разходи, се признават за приход до размера на действително направените разходи за регламентирана дейност.

Останалата част се признава в счетоводния баланс като финансираня и приходи за бъдещи периоди.

Финансиранията за нетекущи активи и финансиранята за текущи разходи са представени в счетоводния баланс обобщено на ред „Финансирания и приходи за бъдещи периоди“.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

(всички суми са в хиляди български лева)

15. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

През 2022 г. има получени дарения от Next Generation Bulgaria Fund (NGBF), САЩ.

NGBF е лице, свързано с изпълнителния директор Сара Перин, тъй като тя участва в негов управителен или контролен орган. Полученото дарение е в размер на 10 хил. щ. д. (2021 г.: 70 хил. щ. д.)

Членовете на Управителния съвет не са свързани помежду си и не получават възнаграждение за дейността си.

16. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Условни вземания

Към 31.12.2022 г. Фондацията има условни вземания, които произтичат от условията, определени в договорите за получено финансиране (грант), като по-съществените са както следва:

Ангажимент на Фондация Америка за България (ФАБ) съгласно договор за грант от 16 октомври 2020 г. с продължителност 36 месеца и с общ размер на одобрената сума от 12.1 млн. лв. (7.6 млн. щ. д.). Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от ФАБ по този грант са в размер на 3.8 млн. лв. (2.1 млн. щ. д.).

Ангажимент на ФАБ съгласно договор за грант от 4 май 2016 г. с продължителност 90 месеца и с общ размер на одобрената сума от 1.2 млн. лв. Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от ФАБ по този грант са в размер на 551 хил. лв.

Ангажимент на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) съгласно споразумение за партньорство от 17 май 2018 г. с продължителност 78 месеца и с общ размер на одобрената сума от 2.1 млн. лв. (1.1 млн. евро).

Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от ФМ на ЕИП по този грант са в размер на 648 хил. лв. (331 хил. евро).

Условните вземания във връзка с ангажимента по управление на консорциума и подкрепа за развитие на капацитета на НПО-тата, които работят с уязвимите общности е с общ размер 391 хил. лв. (200 хил. евро). Към 31.12.2022 г. е 102 хил. лв. (52 хил. евро).

Ангажимент на Фондация Аутономия – Унгария съгласно договор за партньорство от 15 октомври 2018 г. с продължителност 54 месеца и с общ размер на одобрената сума от 785 хил. лв. (401 хил. евро). Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от Фондация Аутономия – Унгария по този грант са в размер на 332 хил. лв. (170 хил. евро).

Ангажимент на фондация „Портикус“ съгласно договор за грант от 28 януари 2019 г. с продължителност 24 месеца и с общ размер на одобрената сума от 188 хил. лв. (96 хил. евро).

Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от Фондация „Портикус“ по този грант са в размер на 13 хил. лв. (6 хил. евро).

Ангажимент на Университета в Утрехт съгласно договор за грант от 1 март 2020 г. с продължителност 24 месеца и с общ размер на одобрената сума от 315 хил. лв. (161 хил. евро).

Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от Университета в Утрехт по този грант са в размер на 78 хил. лв. (40 хил. евро).

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година
(всички суми са в хиляди български лева)

---

16. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Условни вземания (продължение)

Ангажимент на Програмата на ЕК „Права, равенство и гражданство“ съгласно договор за грант от 1 ноември 2020 г. с продължителност 18 месеца и с общ размер на одобрената сума от 394 хил. лв. (201 хил. евро). Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от Програмата на ЕК „Права, равенство и гражданство“ по този грант са в размер на 79 хил. лв. (40 хил. евро).

Ангажимент на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ съгласно договор за грант от 7 януари 2021 г. с продължителност 17 месеца и с общ размер на одобрената сума от 241 хил. лв. Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ по този грант са в размер на 181 хил. лв.

Ангажимент на фондация „Оптимус“ към UBS Bank съгласно договор за грант от 11 ноември 2020 г. с продължителност 36 месеца и с общ размер на одобрената сума от 1.4 млн. лв. (756 хил. щ. д.). Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от фондация „Оптимус“ към UBS Bank по този грант са в размер на 378 хил. лв. (256 хил. щ. д.).

Ангажимент на фондация „Работилница за граждански инициативи“ съгласно договор за грант от 13 декември 2021 г. с продължителност 36 месеца и с общ размер на одобрената сума от 11 хил. лв. (6 хил. евро). Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от фондация „Работилница за граждански инициативи“ по този грант са в размер на 11 хил. лв. (6 хил. евро).

Ангажимент на община Благоевград съгласно договор за грант от 11 април 2022 г. с продължителност 24 месеца и с общ размер на одобрената сума от 84 хил. лв. Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от община Благоевград по този грант са в размер на 67 хил. лв.

Ангажимент на община Дупница съгласно договор за грант от 11 април 2022 г. с продължителност 24 месеца и с общ размер на одобрената сума от 84 хил. лв. Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от община Дупница по този грант са в размер на 67 хил. лв.

Ангажимент на Eurochild съгласно договор за грант от 19 април 2022 г. с продължителност 21 месеца и с общ размер на одобрената сума от 29 хил. лв. (15 хил. евро). Към 31.12.2022 г. оставащите условни вземания от Eurochild по този грант са в размер на 12 хил. лв. (6 хил. евро).

Условни задължения

Към 31.12.2022 г. Фондацията формира и условни задължения, които произтичат от договорните условия на отпуснатите от Фондацията грантове по четирите направления/ програми, по които работи:

- 1) “Образователни възможности и постижения”;
- 2) “Ранно детско развитие”;
- 3) “Икономическо развитие и достъп до заетост”;
- 4) “Изграждане на институционален капацитет”.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 за годината, завършваща на 31 декември 2022 година
 (всички суми са в хиляди български лева)

16. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Условни задължения (продължение)

31 декември 2022 г.

Програма	Условни задължения на 1 януари 2022 г.	Общ размер на грантовете по договори към 31 декември 2022 г.	Предоставени грантове, брутно през 2022 г. (Приложение № 4)	Предоставени грантове (брутно) към 31 декември 2022 г.	Условни задължения на 31 декември 2022 г.
Образователни възможности и постижения	873	9,404	944	8,950	454
Ранно детско развитие	1,026	9,972	1,165	9,263	709
Икономическо развитие и достъп до заетост	990	4,448	549	4,127	321
Изграждане на институционален капацитет	15	130	-	115	15
Общо	2,904	23,954	2,658	22,455	1,499

31 декември 2021 г.

Програма	Условни задължения на 1 януари 2021 г.	Общ размер на грантовете по договори към 31 декември 2021 г.	Предоставени грантове, брутно през 2021 г. (Приложение № 4)	Предоставени грантове (брутно) към 31 декември 2021 г.	Условни задължения на 31 декември 2021 г.
Образователни възможности и постижения	306	8,879	994	8,006	873
Ранно детско развитие	1,051	9,195	1,120	8,169	1,026
Икономическо развитие и достъп до заетост	822	4,619	353	3,629	990
Изграждане на институционален капацитет	-	130	35	115	15
Общо	2,179	22,823	2,502	19,919	2,904

През 2022 година Фондацията е сключила нови договори/ анекси към съществуващите договори за грантове и общият размер на одобрените грантове към 31.12.2022 г. (с натрупване от 2012 г.) е в размер на 23,954 хил. лв. (31.12.2021 г.: 22,823 хил. лв.), или нарастването на брутният размер на грантовете по договори през годината е в размер на 1,131 хил. лв.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

(всички суми са в хиляди български лева)

17. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност Фондация Тръст за социална алтернатива може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, ценови риск, кредитен риск, ликвиден риск и лихвен риск.

Структурата на финансовите активи и пасиви на Фондацията по категории към 31 декември е посочена по-долу. Тя включва всички финансови активи в една група, “кредити и вземания”, и всички финансови пасиви в една група – “други финансови пасиви”:

31 декември 2022 г.	Кредити и вземания
Финансови активи	
Вземания от клиенти	5
Парични средства	3,194
Общо	3,199
	Други финансови пасиви
Финансови пасиви	
Задължения към доставчици	17
Общо	17
31 декември 2021 г.	Кредити и вземания
Финансови активи	
Парични средства	8,217
Общо	8,217
	Други финансови пасиви
Финансови пасиви	
Задължения към доставчици	18
Общо	18

Валутен риск

Фондацията е изложена на валутен риск от промяна на валутните курсове по отношение на паричните средства в щатски долари. Към 31.12.2022 г. Фондацията има парични средства по разплащателни и депозитни сметки в щ.д. общо в размер на 374 хил. щ. д., или 686 хил. лв. (31.12.2021 г.: 3,572 хил. щ. д., или 6,169 хил. лв.).

Следните обменни курсове са приложими за 2022 и 2021 година:

	<i>Среден приложим курс за годината</i>		<i>Курс към 31 декември</i>	
	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
1 USD	1.86014	1.65377	1.83371	1.72685

При увеличение на валутния курс с 10% резултатът от нестопанска дейност ще се увеличи с 69 хил. лв. (2021 г.: със 627 хил. лв.).

При намаление на валутния курс с 10% резултатът от нестопанска дейност ще се намали с 69 хил. лв. (2021 г.: със 627 хил. лв.).

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 за годината, завършваща на 31 декември 2022 година
 (всички суми са в хиляди български лева)

17. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ценови риск

Фондацията не е изложена на съществен ценови риск от стопанската си дейност, тъй като извършва специфични услуги, цените за които са предварително договорени с клиентите.

Кредитен риск

Фондацията не е изложена на кредитен риск, тъй като Фондацията извършва услуги само на предварително одобрени от Управителния съвет клиенти, вземанията от които се събират в предварително договорените срокове.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Фондацията да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на Фондацията, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на счетоводния баланс. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането и респективно задължението е изискуемо.

Матуритетен анализ

31 декември 2022 г.	На виждане и до 1 м.	От 1-3 м.	Общо
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	5	5
Парични средства	3,194	-	3,194
Общо	3,194	5	3,199
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	17	17
Общо	-	17	17
	На виждане и до 1 м.	От 1-3 м.	Общо
31 декември 2021 г.			
Финансови активи			
Парични средства	8,217	-	8,217
Общо	8,217	-	8,217
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	18	18
Общо	-	18	18

Риск на лихвоносните парични потоци

Фондацията няма значителна част лихвоносни активи, с изключение на паричните средства.

Като цяло Фондацията не е изложено на лихвен риск от своите задължения, защото те са обичайно търговски.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 за годината, завършваща на 31 декември 2022 година
 (всички суми са в хиляди български лева)

17. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Риск на лихвоносните парични потоци (продължение)

Лихвен анализ

	с фиксиран лихвен %	Безлихвени	Общо
31 декември 2022 г.			
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	5	5
Парични средства	103	3,091	3,194
Общо	103	3,096	3,199
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	17	17
Общо	-	17	17
	с фиксиран лихвен %	Безлихвени	Общо
31 декември 2021 г.			
Финансови активи			
Парични средства	282	7,935	8,217
Общо	282	7,935	8,217
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	18	18
Общо	-	18	18

18. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са настъпили значими събития след края на отчетния период.